

SERWIS INFORMACYJNY

Biuro Prasowe Wydział Informacji, Turystyki i Promocji

tel.12 61 61 709, fax.12 61 61 711, e-mail: bi@um.krakow.pl

2014 (1S)

wtorek, 29 lipca 2014 r.

XLIX (34. po wojnie) Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej w Stulecie Legionowego Czynu Niepodległościowego

PRZYGODA Z OJCZYZNĄ NA SZLAKU „KADRÓWKI”

6 sierpnia (środa) z krakowskich Oleandrów wyruszy XLIX (34. po wojnie) Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej. Jest to jedyne przedsięwzięcie w Polsce, które ma swój początek w II Rzeczypospolitej i wskrzeszone w 1981 r. przez środowiska „Solidarności”, kontynuowane jest do chwili obecnej. Marsz i wydarzenia mu towarzyszące będą głównym punktem obchodów 100. Rocznicy Legionowego Czynu Niepodległościowego.

Idea Marszu szlakiem strzelców Józefa Piłsudskiego, którzy w 1914 r. jako pierwsza formacja wojska polskiego od Powstania Styczniowego wyruszyli z celem wywołania w zaborze rosyjskim powstania zbrojnego, zrodziła się z inicjatywy legionistów Piłsudskiego w 1924 r. W okresie międzywojennym Marsz był największym tego typu przedsięwzięciem w Polsce i miał charakter zawodów sportowo-obronnych. Ostatni Marsz w II RP odbył się w sierpniu 1939 r. i jego rozpoczęcie, z udziałem marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza i ponad stutysięcznej rzeszy rodaków, było ostatnią wielką manifestacją patriotyczną przed wybuchem wojny.

Do idei Marszu powróciły środowiska niepodległościowe w 1981 r. Do 1989 roku Marsz miał formę demonstracji patriotycznej i antykomunistycznej, a jego uczestnicy wielokrotnie poddawani byli szykanom ze strony SB (np. w 1984 r. wszyscy uczestnicy zostali aresztowani przez SB pod Jędrzejowem). Szczęśliwie po 1989 r. Marsz organizowany przez Związek Piłsudczyków powrócił do formuły przedwojennej. Na jego trasie uczestnicy biorą udział w zawodach marszowych, strzeleckich, konkursach historycznych, grach terenowych. Odwiedzają też miejsca pamięci narodowej, cmentarze wojenne i spotykają się z uczestnikami walk o niepodległość.

Tegoroczny Marsz zgromadzi blisko 700 uczestników: młodzież ze Związku Strzeleckiego „Strzelec”, harcerzy, uczniów szkół noszących imię Józefa Piłsudskiego, żołnierzy z jednostek Wojska Polskiego dziedziczących tradycje legionowe, a także

kawalerzystów ze stowarzyszeń kultywujących tradycje ułańskie II RP.

- Najstarszy uczestnik tegorocznego Marszu to Pan Zygmunt Jędrzejczak, który ma 93 lata, najmłodszy uczestnik nie skończył jeszcze dwóch lat. Dwóch uczestników Marszu – Jerzy Mohl i Wojciech Słowik postanowili pokonać całą trasę biegiem – zakładają, że zajmie im to dwa dni – mówi Jan Józef Kasprzyk, Komendant Marszu.

Honorowy Patronat nad wydarzeniem objęła Pani Karolina Kaczorowska, Małżonka ostatniego Prezydenta II Rzeczypospolitej śp. Ryszarda Kaczorowskiego, który sprawował Honorowy Patronat nad Kadrówką aż do swej tragicznej śmierci w katastrofie smoleńskiej. Pani Karolina Kaczorowska będzie uczestniczyć w uroczystościach rozpoczynających Marsz w Krakowie i kończących w Kielcach.

Marsz realizowany jest przez Związek Piłsudczyków we współpracy z Urzędem Miasta Krakowa i Urzędem Miasta Kielce. Jego Komendantem jest po raz szesnasty Prezes Związku Jan Józef Kasprzyk. Szczegółowe informacje o wydarzeniu są dostępne na stronie: www.kadrowka.pl.

PROGRAM MARSZU I WYDARZEŃ TOWARZYSZYCH (W SKRÓCIE)

3 sierpnia (niedziela) zapraszamy na wydarzenie pod hasłem: *Raduje się* ♥, *raduje się dusza...* czyli Piknik Ułański na Błoniach, który rozpocznie się o godz. 12:00 i potrwa do godz. 19:00.

Tego samego dnia (3 sierpnia, niedziela) o godz. 17:00 w Pałacu Krzysztofory (Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Rynek Główny 35) rozpocznie się debata *Pierwsza Kompania Kadrowa – między mitem a czynem*, połączona z promocją książki *Małgorzata idzie na wojnę* z udziałem Jerzego Illga, Tomasza Natkańca, prof. Jana Rydla oraz Prezydenta Kielc Wojciecha Lubawskiego i Prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego. Prowadzenie – Michał Niezabitowski.

4 sierpnia (poniedziałek) o godz. 12:00 w Urzędzie Miasta Krakowa odbędzie się *Spotkanie Pokoleń* – rodzin dowódców legionowych, żołnierzy I Kompanii Kadrowej i uczestników Marszu biorących w nim udział od 1981 r. (wstęp za zaproszeniami).

Także 4 sierpnia (poniedziałek) o godz. 20:00, na Kopcu Józefa Piłsudskiego na Sowińcu, odbędzie się uroczysty Capstrzyk i Apel Pamięci, podczas którego uczestnicy Marszu złożą ziemię z pól bitewnych oraz innych miejsc pamięci narodowej.

5 sierpnia (wtorek) o godz. 16:00 uczestnicy Marszu przejdą z asystą wojskową i orkiestrą, z Oleandrów, ulicą Piłsudskiego, św. Anny przez Rynek Główny (tu w miejscu przysięgi Tadeusza Kościuszki w 1794 r. złożą kwiaty), ul. Grodzką na Wawel. O godz. 17:30 w katedrze na Wawelu rozpocznie się msza św. w intencji Ojczyzny, Marszałka Piłsudskiego i jego żołnierzy; złożone zostaną także kwiatów na sarkofagu Marszałka. Po mszy Marsz przejdzie ul. Grodzką na Rynek Główny.

O godz. 19:00 na Rynku Głównym rozpocznie się Lekcja Śpiewania *Nie masz to jak Pierwsza, nie...* organizowana przez Bibliotekę Polskiej Piosenki w wykonaniu kabaretu

Loch Camelot oraz koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Na zakończenie dnia (5 sierpnia, wtorek) o godz. 22:00, przy pomniku Marszałka Piłsudskiego (ul. Piłsudskiego), odbędzie się Apel wieczorny.

XLIX (34. Po wojnie) Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej rozpocznie się 6 sierpnia (środa) o godz. 7:00 uroczystym apelem na Oleandrach. O godz. 7:45 rozpocznie się przemarsz z asystą wojskową i orkiestrą ulicami: Piłsudskiego, św. Anny, Rynkiem Głównym, ul. Floriańską na pl. Matejki (tu przy Pomniku Grunwaldzkim złożone zostaną kwiaty) i dalej przez Nowy Kleparz w stronę Michałowic.

O godz. 9:45 w Michałowicach (przy obelisku upamiętniającym obalenie słupów granicznych państw zaborczych przez żołnierzy I Kompanii Kadrowej) rozpocznie się Apel z udziałem władz państwowych, wojskowych i samorządowych. Po nim Marsz ruszy do Kielc.

W kolejnych dniach Marsz przejdzie przez: Słomniki – Miechów – Książ Wielki (7 sierpnia), Książ Wielki – Wodzisław – Jędrzejów (7 sierpnia), Jędrzejów – Chojny nad Nidą (9 sierpnia), Chojny nad Nidą – Chęciny – Szewce – Bolechowice (11 sierpnia), Bolechowice – Sitkówka – Kielce (12 sierpnia). Marsz zakończy się 12 sierpnia (wtorek) o godz. 14:00 odsłonięciem pomnika Marszałka Piłsudskiego na pl. Wolności w Kielcach.

W programie obchodów 100-lecia wymarszu I Kompanii Kadrowej znalazły się także liczne **wystawy**: *Legiony Polskie 1914-1918. Wystawa w stulecie wybuchu Wielkiej Wojny i Czynu Legionowego* (Muzeum Narodowe w Krakowie, Gmach Główny; 6 sierpnia 2014 - 30 sierpnia 2015); *Dziś albo nigdy. Wielka Wojna i polskie dążenia niepodległościowe* – wystawa plenerowa na pl. Szczepańskim (organizator: Archiwum Narodowe w Krakowie; 25 lipca – 18 sierpnia 2014); *Kadrówka 1914-2014* – wystawa plenerowa na pl. o. Adama Studzińskiego (organizator: Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego; 29 lipca - 31 sierpnia 2014).

Zapraszamy także na wystawy: *Żołnierze Legionów I Polskiej Organizacji Wojskowej w służbie Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej* (organizator: Muzeum Armii Krajowej im. Generała Emila Fieldorfa „Nila”; 3 sierpnia - 22 września 2014); *Emil Fieldorf – Legionista* (Muzeum Armii Krajowej; 3 sierpnia - 22 września 2014); *Legionowe kadry. Początki polskiego reportażu wojennego* (Muzeum Historii Fotografii im. W. Rzewuskiego; 4 sierpnia - 30 września 2014).

Szczegółowe informacje o wydarzeniu są dostępne na stronie: www.kadrowka.pl.
(katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE O WYDARZENIACH

RADUJE SIĘ♥, RADUJE SIĘ DUSZA... CZYLI PIKNIK UŁAŃSKI

Pokaz musztry paradnej, widowisko historyczne *Drogi do Niepodległości*

i pokazy kawaleryjskie to tylko część atrakcji, które czekają na uczestników Pikniku Ułańskiego *Raduje się♥, raduje się dusza...*, który odbędzie się już w najbliższą niedzielę (3 sierpnia) na krakowskich Błoniach. Zapraszamy od godz. 12:00 do godz. 19:00.

Piknik Ułański jest wydarzeniem towarzyszącym obchodom 100. rocznicy Legionowego Czynu Niepodległościowego. Do udziału w wydarzeniu zapraszają: Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa i Komendant Marszu Szlakiem Kadrówki Jan Józef Kasprzyk.

Piknik rozpocznie się o godz. 12:00. Na godz. 12:20 zaplanowano pokaz musztry paradnej w wykonaniu orkiestry wojskowej. O godz. 12:40 rozpocznie się plenerowe widowisko historyczne *Drogi do Niepodległości* nawiązujące do wydarzeń, które doprowadziły do odzyskania przez Polskę niepodległości.

O godz. 13:10 rozpoczną się pokazy kawaleryjskie: pokaz musztry konnej w wykonaniu dwóch plutonów; pokaz władania białą bronią, szablą i lancą realizowane na torze pozorników; pokazy sprawności kawaleryjskiej: poczta węgierska, kładzenie konia, skoki przez ogień; woltyżerka, spieszenie; konkurs sekcji kawaleryjskich.

Od godz. 16:00 do 19:00 będzie można oglądać obozowisko kawaleryjskie, dzieci będą mogły jeździć na koniach, a o godz. 17:00 rozpocznie się ognisko kawaleryjskie, podczas którego będzie można wspólnie śpiewać i posłuchać opowieści kawaleryjskich. Przez cały czas trwania Pikniku będzie można także oglądać okolicznościową wystawę historyczną. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

MIĘDZY MITEM A CZYNEM - DEBATA

„Pierwsza Kompania Kadrowa-między mitem a czynem” to hasło przewodnie debaty, która odbędzie się 3 sierpnia (niedziela) o godz. 17:00 w Pałacu Krzysztofory (sala Baltazara Fontany, Rynek Główny 35). Do udziału w wydarzeniu zaprasza Muzeum Historyczne Miasta Krakowa i Wydawnictwo Znak. Wstęp wolny.

W programie wydarzenia znalazł się dyskurs historyczny z udziałem Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego i prof. Jana Rydla oraz dyskurs literacki połączony z promocją książki *Małgorzata idzie na wojnę* z udziałem Prezydenta Jacka Majchrowskiego i redaktora Jerzego Ilga oraz autorów: Prezydenta Kielc Wojciecha Lubawskiego i Tomasza Natkańca. Spotkanie poprowadzi Michał Niezabitowski, Dyrektor Muzeum Historycznego Miasta Krakowa.

Małgorzata idzie na wojnę to powieść napisana przez dwóch przyjaciół, którzy swoją pasję i zamiłowanie do poszukiwań starych dokumentów splekli z pełną humoru i szaleństwa historią pięknej Małgorzaty. Dziewczyna nie cofnie się przed niczym, aby wymierzyć sprawiedliwość pewnemu kawalerzyście.

Fragmenty książki można przeczytać na stronie: www.znak.com.pl/wirtualnaksiazka,id,3926. Dodatkowe informacje: www.mhk.pl oraz www.znak.com.pl. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

KADRÓWKA – SPOTKANIE POKOLEŃ!

Setna rocznica wymarszu „Kadrówki” jest doskonałą okazją, by przypomnieć nam wszystkim o bohaterskich czynach Legionistów. Wydarzenia 1914 roku mają rzecz jasna wymiar ogólnonarodowy, mają też wymiar krakowski, ale dla wielu osób również rodzinny i osobisty. Dlatego organizatorzy Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej organizują wyjątkowe Spotkanie Pokoleń.

Spotkanie z udziałem Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego, odbędzie się **4 sierpnia (poniedziałek)** w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa (pl. Wszystkich Świętych 3-4) o godz. 12:00. Obowiązują zaproszenia.

- Swój udział w wydarzeniu zapowiedzieli m.in. Krzysztof Jaraczewski – wnuk Marszałka Piłsudskiego, Danuta Francki – córka Bolesława Sujkowskiego oraz rodzina Kazimierza Herwina-Piątka – informuje Jan Józef Kasprzyk, Komendant Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

UROCZYSTY CAPSTRZYK NA KOPCU PIŁSUDSKIEGO

Piętnaście urn z ziemią z miejsc związanych z historią Polski zostanie złożonych, przez uczestników Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej, w bryle Kopca Piłsudskiego na krakowskim Sowińcu. Uroczysty Capstrzyk i Apel Pamięci z udziałem kompanii reprezentacyjnej Wojska Polskiego, kierownictwa Ministerstwa Obrony Narodowej i dowództwa Sił Zbrojnych RP odbędzie się 4 sierpnia (poniedziałek) o godz. 20:00.

Do udziału w wydarzeniu zapraszają: Minister Obrony Narodowej Tomasz Siemoniak, Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa, Komendant Marszu Szlakiem Kadrówki Jan Józef Kasprzyk oraz Przewodniczący Komitetu Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego Jerzy Bukowski.

Podczas uroczystości, które rozpoczną się o godz. 20:00, w bryle Kopca Piłsudskiego złożone zostaną ziemie z pól bitewnych, miejsc kaźni oraz innych miejsc pamięci narodowej związanych z polskim doświadczeniem historycznym ostatniego stulecia. Wśród nich będzie m.in. ziemia z Wileńszczyzny, z miejsca urodzin marszałka Piłsudskiego w Zułowie, z miejsca jego chrztu – z Powiewiórki, z Bezdan – gdzie przeprowadzona była akcja Organizacji Bojowej PPS pod dowództwem Piłsudskiego, z Kostiuchnówki na Wołyniu, gdzie rozegrała się najkrwawsza bitwa legionowa oraz z cmentarza na Rossie, gdzie złożone jest serce marszałka Piłsudskiego.

W Kopcu złożona zostanie także ziemia z Monte Cassino, którą przywiezą polscy harcerze mieszkający w Wielkiej Brytanii (uczestniczyli w tegorocznych obchodach 70. rocznicy bitwy i przyjadą do Krakowa na Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej); a także ziemia z afrykańskiego Tengeru, do którego przybywały dzieci wyprowadzone z Armią Andersa z Rosji oraz z „Łączki” na warszawskich Powązkach.
(katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

ZE ŚPIEWEM NA USTACH – W PRZEDDZIEŃ KADRÓWKI

Uroczysty przemarsz z Oleandrów przez Rynek Główny na Wawel, msza św. w katedrze na Wawelu i Lekcja Śpiewania na Rynku Głównym - to tylko część wydarzeń zaplanowanych na 5 sierpnia (wtorek), czyli dzień przed wymarszem „Kadrówki”. Do udziału w uroczystościach zapraszają: Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski i Komendant Marszu Szlakiem Kadrówki Jan Józef Kasprzyk.

Uroczystości w przeddzień wymarszu Kadrówki rozpoczną się o godz. 16:00. Uczestnicy Marszu przejdą z asystą wojskową i orkiestrą, z Oleandrów, ulicą Piłsudskiego, św. Anny przez Rynek Główny (tu w miejscu przysięgi Tadeusza Kościuszki w 1794 r. złożą kwiaty), ul. Grodzką na Wawel. O godz. 17:30 w katedrze na Wawelu rozpocznie się msza św. w intencji Ojczyzny, Marszałka Piłsudskiego i jego żołnierzy; złożone zostaną także kwiatów na sarkofagu Marszałka. Po mszy Marsz przejdzie ul. Grodzką na Rynek Główny.

O godz. 19:00 na Rynku Głównym rozpocznie się Lekcja Śpiewania *Nie masz to jak Pierwsza, nie...* organizowana przez Bibliotekę Polskiej Piosenki w wykonaniu kabaretu Loch Camelot oraz koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Na zakończenie dnia (5 sierpnia, wtorek) o godz. 22:00, przy pomniku Marszałka Piłsudskiego (ul. Piłsudskiego), odbędzie się Apel wieczorny.

5 sierpnia (wtorek) na kwaterach żołnierzy Legionów Józefa Piłsudskiego zapalone zostaną znicze. Tego dnia, przed południem uczestnicy Marszu złożą na grobach żołnierzy kwiaty. Znicze będą płonąć także w dniu wymarszu Kadrówki (6 sierpnia, środa).
(katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

PORA WYRUSZYĆ W DROGĘ...

To było w nocy z 5 na 6 sierpnia 1914 r. Z krakowskich Oleandrów wyruszyła wówczas pierwsza formacja, która chciała wywalczyć wolną Polskę. Oddział uformowany przez Komendanta Piłsudskiego dotarł o godz. 9:45 do Michałowic, obalił słup na granicy dwóch zaborów i ruszył na Kielce. Od 49 lat (a 34. raz po wojnie) co roku ich śladem udają się uczestnicy Marszu Szlakiem

Pierwszej Kadrowej.

XLIX (34. Po wojnie) Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej rozpocznie się 6 sierpnia (środa) o godz. 7:00 uroczystym apelem na krakowskich Błoniach, z udziałem kompanii reprezentacyjnej Wojska Polskiego, najwyższych władz państwowych, wojskowych i samorządowych. Do udziału w wydarzeniu zapraszają: Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa oraz Komendant Marszu Jan Józef Kasprzyk.

O godz. 7:45 rozpocznie się przemarsz z asystą wojskową i orkiestrą ulicami: Piłsudskiego, św. Anny, Rynkiem Głównym, ul. Floriańską na pl. Matejki (tu przy Pomniku Grunwaldzkim złożone zostaną kwiaty) i dalej przez Nowy Kleparz w stronę Michałowic.

O godz. 9:45 w Michałowicach (przy obelisku upamiętniającym obalenie słupów granicznych państw zaborczych przez żołnierzy I Kompanii Kadrowej) rozpocznie się Apel z udziałem władz państwowych, wojskowych i samorządowych. Po nim Marsz ruszy w kierunku Kielc.

W kolejnych dniach Marsz przejdzie przez: Słomniki – Miechów – Książ Wielki (7 sierpnia), Książ Wielki – Wodzisław – Jędrzejów (7 sierpnia), Jędrzejów – Chojny nad Nidą (9 sierpnia), Chojny nad Nidą – Chęciny – Szewce – Bolechowice (11 sierpnia), Bolechowice – Sitkówka – Kielce (12 sierpnia). Marsz zakończy się 12 sierpnia (wtorek) o godz. 14:00 odsłonięciem pomnika Marszałka Piłsudskiego na pl. Wolności w Kielcach.

Szczegółowy program Marszu jest dostępny na stronie: www.kadrowka.pl.
(katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

WYSTAWY

KADRÓWKA 1914-2014

Kadrówka 1914-2014 – to tytuł wystawy plenerowej organizowanej przez Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie, którą od dziś (29 lipca, wtorek) można oglądać na plac im. ojca Adama Studzińskiego.

Wystawa prezentuje fotografie i dokumenty, obrazujące tworzenie Pierwszej Kompanii Kadrowej Legionów Józefa Piłsudskiego, rolę idei Marszu Szlakiem Pierwszej Kompanii Kadrowej w okresie międzywojennym, a także walkę o kultywowanie jej pamięci w trudnych latach po II wojnie światowej. Muzeum pokaże nieznaną fotografię i dokumenty ilustrujące cały wiek obecności w polskiej tradycji „Kadrówki”.

Wystawa zrealizowana została przez Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie w ramach projektu: „100-lecie czynu niepodległościowego. Legiony polskie w fotografii, narodzimy polskiego reportażu wojennego”. Będzie ją można oglądać do 31 sierpnia br. Wystawa jest współorganizowana przez Archiwum Narodowe w Krakowie. Jej kuratorem jest Andrzej Rybicki. Dodatkowe informacje są dostępne na

stronie: <http://mhf.krakow.pl>. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

ŻOŁNIERZE LEGIONÓW I POW W SŁUŻBIE PPP I AK

W związku z przypadającym w tym roku 100-leciem Czynu Niepodległościowego Muzeum Armii Krajowej przypomina wybrane postaci tych, którzy swoją służbę zaczęli w Legionach i POW (a nawet wcześniej – w Związku Walki Czynnej i Związkach Strzeleckich), a potem kontynuowali ją w szeregach Podziemnej Armii w czasie II wojny światowej.

Poświęcona im zostanie dwumodułowa wystawa „Żołnierze Legionów i Polskiej Organizacji Wojskowej w służbie Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej”. Pierwszy moduł, poświęcony postaci patrona muzeum Emila Fieldorfa, będzie przypominał legionowe losy przyszłego dowódcy Kedywu. W gmachu muzeum przy ul. Wita Stwosza 12 zostaną zaprezentowane zdjęcia i pamiątki dotyczące strzeleckiego i legionowego okresu życia gen. „Nila”. Część zdjęć i pamiątek prezentowanych na wystawie - pochodzących m.in. ze zbiorów Rodzin Legionistów - nie była nigdy wcześniej pokazywana publicznieświatowej. Wystawa zostanie otwarta **3 sierpnia (niedziela) o godz. 10:30** w gmachu Muzeum Armii Krajowej (ul. Wita Stwosza 12) i będzie czynna do 22 września br.

Drugi moduł, prezentowany w przestrzeni publicznej Krakowa, będzie poświęcony kilkunastu legionistom i peowiakom, którzy w czasie II wojny światowej tworzyli struktury Podziemia. Ich biogramy opracowali historycy - znawcy tematu z ośrodków naukowych w całej Polsce.

Ta część wystawy prezentowana będzie w pięciu ważnych węzłach komunikacyjnych miasta, przez dziesięć dni w każdym miejscu: od 3 do 12 sierpnia na Plantach przy ul. Basztowej; od 12 do 22 sierpnia na pętli w Łagiewnikach; od 22 sierpnia do 1 września przy Placu Centralnym; od 1 do 11 września przy Biprostalu; od 11 do 22 września na pętli tramwajowej Krowodrza Górka.

Partnerami zorganizowanej przez Muzeum Armii Krajowej wystawy są: Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku, Instytut Józefa Piłsudskiego Poświęcony Badaniu Najnowszej Historii Polski w Warszawie, Komitet Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego, Związek Piłsudczyków, Narodowe Archiwum Cyfrowe, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Małopolski Instytut Kultury. Honorowym Patronatem objęli ją Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa oraz Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski. Dodatkowe informacje: www.muzeum-ak.pl/wydarzenia/formatka.php?idwyb=728. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

LEGIONOWE KADRY

Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie zaprasza na wystawę *Legionowe Kadry*, która jest jednym z elementów projektu Muzeum *Legiony Polskie w fotografii* wpisującego się w szereg wydarzeń z okazji 100 rocznicy wybuchu I Wojny Światowej. Jej wernisaż odbędzie się 4 sierpnia (poniedziałek) o godz. 16:00 w siedzibie muzeum przy ul. Józefitów 16.

Wystawa w MHF to prezentacja prac legionowych fotografów - żołnierzy, wybitnych naukowców, wykładowców akademickich i społeczników w latach pokoju. W 1914 r. grupa legionistów II Brygady roku na froncie w Karpatach założyła „Spółdzielnię fotograficzną”. Dokumentowali i publikowali legionowe życie. Na kadrach odnajdujemy życie poza frontem, kontakty z miejscową ludnością, jej obrzędy, zwyczaje bukowińskich i wołyńskich Polaków. W okopach legionowych narodził się polski reportaż wojenny.

Wystawa i towarzysząca jej publikacja mają na celu przedstawienie jednym, a przypomnienie innym żołnierzy-fotoreporterów, za sprawą których fragment polskiej historii został „opisany światłem”. To dzięki legionistom z aparatem w dłoni możemy zanurzyć się w historię i spojrzeć na dziś przez pryzmat tego, co wydarzyło się kiedyś.

Do udziału w wydarzeniu zapraszają Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski oraz Dyrektor Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego Maciej Beiersdorf.

Kuratorem wystawy jest Andrzej Rybicki. Autorem pokazu multimedialnego jest dr Tomasz Wesołowski. Będzie ją można oglądać do 30 września br. Wystawa oraz towarzyszący jej pokaz multimedialny – zrealizowane zostały w ramach projektu: „100-lecie czynu niepodległościowego. Legiony polskie w fotografii, narodzimy polskiego reportażu wojennego”. Dodatkowe informacje: www.mhf.pl. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

DZIŚ ALBO NIGDY

W 100. rocznicę wybuchu I wojny światowej Archiwum Narodowe w Krakowie we współpracy z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych i przy udziale Miasta Krakowa przygotowało wystawę „Dziś albo nigdy. Wielka wojna i polskie dążenia niepodległościowe” przedstawiającą obraz wydarzeń, który zapoczątkował w Europie i świecie głębokie przemiany mające wiele konsekwencji, w tym działania przynoszące niepodległość Polsce.

Wystawa plenerowa prezentowana jest na placu Szczepańskim. Jej uroczysty wernisaż odbędzie się 5 sierpnia (wtorek) o godz. 12:00. Wystawę będzie można oglądać do do 18 sierpnia br.

Wystawa nawiązuje do wydarzeń sprzed 1914 r. Jej zasadnicza część rozpoczyna się od narastania konfliktu i jest opowieścią o kilku aspektach Wielkiej Wojny. Część

pierwsza – wojenne sprawy – dotyczy głównie osób powołanych do służby wojskowej oraz konsekwencji, jakie niosła im wojna, od mobilizacji, poprzez wyposażenie, szpitale, obozy jenieckie, a często i groby wojenne.

Pejzaże wojenne to część druga wystawy, będąca opowieścią o wojnie z perspektywy społeczeństwa polskiego, zaangażowanego w organizację pomocy dla cierpiących nędzę i głód żołnierzy oraz ludność cywilną, ograniczanej w swych prawach przez zmieniające się władze okupacyjne. Ukazuje ruinę, jaką stawały się obszary, przez które przetaczał się front.

Część trzecia – w drodze do niepodległej – poświęcona jest polskim dążeniom niepodległościowym, od okresu, w którym powstawały organizacje paramilitarne, włączone następnie w szeregi Legionów Polskich, przez piękną kartę legionową w walkach o wolność, zaangażowanie się rodaków na emigracji w działania na rzecz pomocy Polakom i powstania państwa, aż po stworzenie podwalin pod demokratyczne organy władzy w niepodległym państwie.

Tematem czwartej części wystawy są zmiany mentalności polskiego społeczeństwa – jego ewolucja od postawy lojalistycznej do patriotycznej. W poszukiwaniu tożsamości narodowej Polaków pomocne okazały się organizowane obchody wielkich wydarzeń historycznych czy upamiętniające bohaterów narodowych, związanych z działaniami niepodległościowymi.

Ostatnia część wystawy prezentowana od 5 do 18 sierpnia br. w kameralnej przestrzeni głównej siedziby Archiwum Narodowego w Krakowie przy ul. Siennej 16 to opowieści wojenne, historie pisane życiem zwykłego człowieka: młodych żołnierzy, których korespondencja z bliskimi zachowała się do naszych czasów, panny z dobrego domu wspierającej żmudną pracą działania legionistów, czy też opowieść z drugiej strony frontu o asie niemieckiego lotnictwa „Czerwonym Baronie”. Część tę zamyka obraz rzeczywistości wojennej widzianej okiem satyryka.

W siedzibie Archiwum wyeksponowane zostaną również oryginalne odznaczenia wojskowe i medale okolicznościowe z lat 1914–1920, pochodzące ze zbiorów prywatnych. Dokumenty wykorzystane do przygotowania prezentacji pochodzą z archiwów państwowych oraz z Muzeum Polskiego w Chicago. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

LEGIONY POLSKIE 1914-1918

Legiony Polskie 1914-1918 – to tytuł wystawy, którą od 6 sierpnia (środa) będzie można oglądać w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie (w Galerii „Broń i Barwa w Polsce”). Wystawę przygotowano w stulecie wybuchu Wielkiej Wojny i Czynu Legionowego. Będzie ją można oglądać do 30 września 2015 r.

Wystawa będzie prezentować epopeję legionową: od wymarszu I Kompanii Kadrowej 6 sierpnia 1914 roku, poprzez walki na froncie wołyńskim w 1916 roku, aż po kryzys przysięgowy i utworzenie Polskiego Korpusu Posiłkowego.

Na ekspozycji pojawią się karykatury, portrety rysunkowe i akwarelowe legionistów oraz rysunki z natury terenów, gdzie legioniści prowadzili działania bojowe, m.in.: Leopolda Gottlieba, Stanisława Janowskiego, Leona Czechowskiego, Henryka Kunzeka, Karola Maszkowskiego, Zygmunta Rozwadowskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego Kazimierza Kostynowicza i Stanisława Janowskiego. Zaprezentowany zostanie także unikalny zbiór falerystyki z lat 1914–1918 oraz oryginalne mundury, elementy oporządzenia i uzbrojenia używane w legionach.

Uzupełnieniem będą prace olejne o tematyce legionowej oraz elementy umundurowania używane w armiach zaborczych, a noszone przez żołnierzy narodowości polskiej.

Wystawa jest prezentowana w ramach centralnych uroczystości 100-lecia wybuchu I wojny światowej i legionowego czynu niepodległościowego na terenie województwa małopolskiego. Jej kuratorem jest Piotr Wilkosz. Dodatkowe informacje: [www.muzeum.krakow.pl/Wystawa.585.0.html?&cHash=43fa91ba47b12d27e583c6b4812102f0&tx_ttnews\[backPid\]=26&tx_ttnews\[tt_news\]=6477](http://www.muzeum.krakow.pl/Wystawa.585.0.html?&cHash=43fa91ba47b12d27e583c6b4812102f0&tx_ttnews[backPid]=26&tx_ttnews[tt_news]=6477).

(katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

KONKURSY

LEGIONY W KOMÓRCE

Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego zaprasza dzieci i młodzież do udziału w konkursie fotograficznym Legiony w komórce realizowanym w ramach projektu Legiony Polskie w fotografii. Prace można przesyłać do 30 września br.

100 lat temu (o świcie 6 sierpnia 1914 roku) grupka śmiałków pod dowództwem Józefa Piłsudskiego wyruszyła z krakowskich Oleandrów na front I wojny światowej. Pierwsza Kompania Kadrowa stała się załącznikiem Wojska Polskiego. W okresie międzywojennym, na pamiątkę działań tego oddziału, organizowano Marsz Szlakiem Pierwszej Kompanii Kadrowej. W komunistycznej Polsce (1945-89) marsz był zabroniony, ale w 1981 r., powrócono, do idei jego upamiętnienia.

Po latach tamtych zmagani pozostały dziesiątki miejsc i czynów zapomnianych, ale także i takich o których pamięć przetrwała i jest ciągle żywa. Dla upamiętnienia i udokumentowania tych materialnych pozostałości po wydarzeniach sprzed wieku, jak również przybliżenie dzieciom i młodzieży tak odległej dla nich historii – Muzeum Historii Fotografii w Krakowie ogłosiło konkurs fotograficzny.

Ideą konkursu jest wykonanie najciekawszych zdjęć z miejsc związanych

z Legionami Polskimi. Na fotografiach mogą zostać utrwalone legionowe ślady, które zachowały się do naszych czasów i te, które obecne są w przestrzeni kulturowej, społecznej danej miejscowości i jej okolicy, np. uroczystości rocznicowe, działania grup rekonstrukcyjnych, kół młodych historyków itp.

Uczestnikami konkursu mogą być osoby indywidualne oraz zespoły (klasy, koła przedmiotowe itp.). Warunkiem uczestnictwa jest wypełnienie Karty rejestracyjnej i przesłanie e-mailem lub pocztą (wraz z wykonanymi fotografiami). Prace muszą być wykonane aparatem fotograficznym będącym integralną, nierozdzieloną częścią telefonu komórkowego (pod tym pojęciem rozumie się także iPhone, iPad, tablet).

Każdy uczestnik indywidualny i zespołowy może nadesłać maksymalnie trzy pojedyncze, autonomiczne fotografie lub jeden fotoreportaż, składający się z maksymalnie sześciu fotografii. Prace powinny być opisane – im więcej ciekawych informacji znajdzie się w opisie zdjęcia, tym punktacja będzie wyższa. Zdjęcia oceniane będą zarówno pod względem artystycznym, jaki i technicznym. Nagrodzone zostaną po trzy najlepsze prace indywidualne i trzy zespołowe, w kategoriach pojedynczych fotografii i fotoreportażu. Dodatkowe informacje są dostępne na stronie: www.mhf.krakow.pl. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

KADRÓWKA W OCZACH NAJMŁODSZYCH

Zbliżają się obchody 100. rocznicy Legionowego Czynu Niepodległościowego oraz XLIX (34. po wojnie) Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej. Na zaproszeniach na poszczególne wydarzenia towarzyszące obchodom znalazły się prace dzieci i młodzieży nagradzane w konkursach organizowanych w ramach Przeglądów Twórczości Patriotycznej Młodzieży Województwa Małopolskiego oraz przez Związek Piłsudczyków.

Na zaproszeniu do udziału w obchodach znalazła się fotografia wyróżniona Nagrodą Prezydenta Miasta Krakowa w konkursie fotograficznym X Jubileuszowego Przeglądu Twórczości Patriotycznej Młodzieży Województwa Małopolskiego organizowanym przez Centrum Młodzieży im. dr Henryka Jordana oraz Małopolskie Centrum Edukacji „MEC”. Autorzy projektu to: Paulina Kalisz, Izabela Siepietowska, Jakub Kostrz, Anna Pham, Piotr Surowczyk, Klaudia Szwagrzyk, Piotr Kapusta, Tomasz Bentkowski, Wojciech Kalisz i Aleksander Pukło.

Prace przysłane na Przeglądy Twórczości Patriotycznej Młodzieży Województwa Małopolskiego znalazły się także: na zaproszeniu na Piknik Ułański na Błoniach *Raduje się♥, raduje się dusza...*, który odbędzie się 3 sierpnia (niedziela) – to prace autorstwa Filipa Głodka i Julii Pierwoły; na zaproszeniu na uroczysty Capstrzyk na kopcu Józefa Piłsudskiego, który odbędzie się 4 sierpnia (poniedziałek) – praca Teresy Sikory; na zaproszeniu na uroczystości, które odbędą się 5 sierpnia (wtorek) - praca autorstwa Dominiki Florek, a także na zaproszeniu na Spotkanie Pokoleń, które odbędzie się

4 sierpnia (poniedziałek) – prace: Małgorzaty Skóry, Małgorzaty Słupeckiej i Marty Parszywki.

Na zaproszeniach znalazły się także prace, które brały udział w XV Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym organizowanym przez Związek Piłsudczyków. To praca Martyny Wołejko (wykorzystana na zaproszeniu na Capstrzyk) oraz praca Barbary Alencewicz (wykorzystana na zaproszeniu na Spotkanie Pokoleń).
(katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

Filip Szatanik
Zastępca Dyrektora ds. Informacji